

ZAKOPANE

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZAKOPANEGO

Redaguje *Komitet.*

Za redakcją odpowiedzialny:
Dr. J. Żychoń.

Wychodzi 2 razy w miesiącu przez cały rok,
w czasie od 1 lipca do 1 września 4 razy
w miesiącu.

Redakcja: Willa „Szarotka”

Adminlstracja:
Kantor wymiany A. Modlińskiego i Sp.
ul. Krupówki 42.

Wydawca: F. Grużewski.

Prenumerata roczna 8 kor., półroczna 4 kor., kwartalna 2 kor. Zagranicą 5 kor. półrocznie. — Numer pojedynczy 30 hal.
W miesiącach Lipcu i Sierpniu prenumerata miesięczna 1·20 kor.

Zakopane leży na północno-zachodnim stoku Tatr, na przestrzeni 40 km², w dolinie, zasłoniętej od północy rozległym wzgórzem Gubałówką, od wschodu mniejszymi wzgórzami otoczonej, na wysokości z górą 900 m. n. p. m. (najniższe punkta 837 m., najwyższe 1002 m.).

To położenie powoduje, że Zakopane posiada klimat górski, a zatem zmniejszone ciśnienie atmosferyczne i szybsze parowanie, niską średnią ciepłotę, zwiększone natężenie promieni słonecznych, obfite opady, małą względną wilgotność, czyli większą suchość powietrza i bardzo mało wiatrów.

Czynniki te hartują organizm i podniecają przemianę materii, gdyż pod ich wpływem oddech staje się szybszym, łaknienie się wzmacnia, ciepłota ciała zwykle się obniża, zimno znosi się dobrze, a czynność serca staje się szybszą.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych; w skłonności do gruźlicy, w jej początkach i dalszych stadyach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w nieżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacjach gruźliczych ognisk kostnych i gruczołów chłonnych, i po przebyciu wszelkich chorób ostrych; pozatem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządu trawienia, w szczególności ze zбочeniami czynnościowemi, zimnica, choroby krwi, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materii, jak otyłość i t. p.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległymi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznymi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Pozatem jest Zakopane idealnem miejscem wypoczynku dla zmęczonych pracą, jedynym punktem zbornym dla turystów, doskonałą miejscowością dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych.

Wszyscy ci znajdują w Zakopanem, czego szukają, nawzajem sobie nie przeszkadzając i nie szkodząc, bo już oddawna uznana jest rzeczą, że najbezpieczniej i najłatwiej uniknąć choroby w tem miejscu, gdzie się ją opanowuje.

Uprasza się PP. Lekarzy o umieszczenie czasopisma w poczekalni.

TORBY i wszelkie inne przybory turytyczne.

LATARKI elektryczne.

Latarki stajenne na oliwę.

Oliwa do maszyn.

KALOSZE rosyjskie i amerykańskie.

REIM I SKA

Kraków, Rynek 37. — Linia A-B
polecają najtaniej

Rogóżki kokosowe, szczotkowe i żelazne.

Szczotki do czyszczenia.

PŁACHTY NIEPRZEMAKALNE.

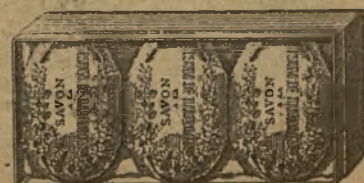
Artykuły dla potrzeb domowych.

FARBY, LAKIERY i GLAZURY.

PERFUMY, MYDŁA, PUDRY i KREMY

w największym wyborze.

Wszystkie nowości tego działu na składzie.

O przyszłość Zakopanego.

Położenie Zakopanego w ostatnim czasie stało się coraz to przykrzejsze. Z rokiem każdym wzrasta się frekwencya gości w uzdrowisku, z rokiem każdym więcej pieniędzy importuje się do niego, a tymczasem zupełnie tego nie znać na zewnątrz, ani nie odczuje tego przejeżdżający tutaj gość w wygoda, jakich się spodziewa, a jakich domagać się ma niezaprzeczone prawo. Nie sprawi mu przecież przyjemności, ani widok zabudowującego się coraz więcej uzdrowiska systemem jakiegoś Pacanowa czy Psiej Wólki, ani łamanie nóg na popsutych tego roku chodnikach otwartymi ściekami z rynien, ani błędzenie w ciemnościach egipskich zakopiańskich zaułków, tym mniej niekorzystne na nim wywrze wrażenie drożyzna przy ogromnych niedomaganiach życia po pensyonatach, hotelach i restauracjach. A jeszcze zdawać sobie trzeba sprawę z tego, że Zakopane stać się może neutralnym zupełnie punktem wymiany myśli polskiej, — do tego wszyscy dążą i tego w Zakopanem między innymi najczęściej szukają — a tymczasem Zakopane, zmieniając zewnętrznie nawet niekorzystnie swą szatę, wewnątrz, ideowo zupełnie się nie podnosi. I zdawać sobie zupełnie wyraźnie trzeba sprawę z tego, że ostatnio słaba frekwencya gości w uzdrowisku w sezonie letnim spowodowana była nie tyle przesadzonemi wiadomościami o szkarlatynie, czy brakiem gotówki na rynku pieniężnym, ile temi ciągłemi zawodami, jakie goście spotykały, ile tym, że ich najżywotniejsze postulaty podnoszone dla podniesienia Zakopanego stale bagatelizowano nie tylko na miejscu, lecz nawet w Radzie powiatowej czy jeszcze wyżej w Wydziale krajowym.

Stanowisko Rady gminnej można sobie jeszcze wytłumaczyć. W większości swej wielce konserwatywna grupa górali widzi rozwój Zakopanego tylko jako prowincjonalnego miasteczka, boć mało to kosztuje, a może dać znaczne dla niej korzyści, i dla tego niedocenia rozwoju Zakopanego jako uzdrowiska i jako centrum turystyki letniej i zimowej oraz sportów wszelakich choć bezsprzecznie taki rozwój dla ludności miejscowej jest korzystniejszym. Mniejsza część inteligencji w Radzie nie jest w stanie przekonać większości o ważności swoich postulatów, a często wskutek ogromnego przepracowania nie może poza stawianiem postulatów zabrać się do energiczniejszej pracy nad ich przeprowadzeniem. Praca jej więc ogranicza się do rzucania myśli, budowania zamków, ale... na lodzie. Znaczenie komisji klimatycznej jest minimalne. Spełnia ona swe obowiązki mniej lub więcej sprężysto, stosownie do sprężystości i zapału inspektora klimatycznego, zresztą zaś gospodarowanie jej na ciasnym podwórku biura meldunkowego, naprawiania ulic i oświetlenia Zakopanego nie może być rozszerzone wskutek zbyt ciasnych ram statutowych

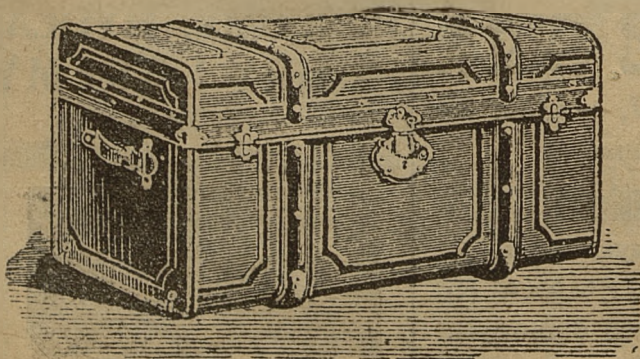
i wskutek tego, że gospodarowanie jej odbywa się właściwie nie na swoich śmieciach.

Stanowisko władz rządowych i autonomicznych w stosunku do Zakopanego cechuje albo obojętność albo brak znajomości stosunków miejscowych. Ostatni dopiero miesiąc przyniósł jeden moment, który dla pochwały władz rządowych podnieść należy t. zn. znaną już ankietę w sprawie oświetlenia elektrycznego. A co obecnie na ankiecie przedsięwzięto należy uważać za znaczny krok naprzód, a w przyszłości, ankieta przy pomocy powstałej świeżo przy Towarzystwie Tatrzańskim Sekcyi Przyjaciół Zakopanego, dla Zakopanego może mieć znaczenie bardzo duże.

Tymczasem jednakże i dla tych właśnie powodów potrzeba, by Zakopane zajęły się zupełnie nowe czynniki, któreby tu wniosły nowe myśli, świeży zapał do pracy i pracę samą, czynniki, stojące poza wszystkimi władzami i urzędami, wszelkimi instytucjami i przedsięwzięciami prywatnymi, któreby były ich korektywą. Zadania tego podejmuje się właśnie powołana do życia przez sierpniowy wiec członków T-wa Tatrzańskiego, a w niedzielę dnia 13 października b. r. ostatecznie zorganizowana Sekcja Przyjaciół Zakopanego.

Celem jej, jak opiewa statut, ma być praca nad rozwojem Zakopanego w kierunku kulturalnym, estetycznym i zdrowotnym przy utrzymaniu jego swoistego charakteru. Pracę zaś samą ma Sekcja prowadzić drogą:

- 1) podejmowania inicjatywy, a w miarę potrzeby i możliwości także własnej akcji mającej na względzie: a) porządek, czystość, zdrowotność, b) zaspokojenie na miejscu potrzeb turystyki letniej i zimowej oraz sportów, c) zapewnienie dogodnych warunków dla życia towarzyskiego i umysłowego, d) unormowanie zabudowania Zakopanego zgodnie z warunkami higieny i piękna, mając na oku typ t. zw. „miasta-ogrodu“, oraz jego upiększanie przy równoczesnym staraniu się o zachowanie w formach przystosowanych do wyższej kultury swoistego charakteru podhalańskiego;
- 2) popierania obcych przedsięwzięć, mających te same cele;
- 3) wpływania na czynniki ustawodawcze i administracyjne, zwracania im uwagi na potrzeby Zakopanego, oraz współdziałania z nimi w miarę możliwości;
- 4) czuwania w celu odwrócenia niebezpieczeństw, zagrażających pięknu, swoistemu charakterowi lub też zdrowotności Zakopanego i jego najbliższej okolicy;
- 5) szerzenie zasad porządku, czystości i higieny wśród ludności miejscowej oraz propaganda zasad piękna i potrzeby swoistego charakteru w budownictwie, sztuce stosowanej i t. d.; wreszcie
- 6) informowania i organizowania za pomocą słowa i pisma opinii o potrzebach Zakopanego i o właściwym kierunku rozwoju.

Fabryka kufrow, Przyborów do podróży oraz Zakład rymarsko-siodlarski

LUDWIK MAKOWSKI
KRAKÓW, ULICA ŚW. TOMASZA 20

FILIA: ULICA FLORYAŃSKA 6.

Największy wybór torebek damskich.

Tyle statut. Mówi on bardzo dużo — a teraz jak zapatrują się na potrzeby zakopiańskie organizatorowie Sekcji?

„Tem, co kochamy w Zakopanem — mówił na organizacyjnym zebraniu prof. dr. Jan Gwalbert Pawlikowski — jest jego swoistość. Swoisty charakter Zakopanego zachować trzeba bezwarunkowo. Ponieważ zaś występują tutaj zupełnie ze sobą sprzeczne dążenia, ponieważ nie da się zapobiec równocześnie rozwojowi Zakopanego jako miasteczka w tym najprostszym tego słowa znaczeniu, przeszczepić trzeba na grunt zakopiański typ miasta-ogrodu, by przynajmniej w większej części Zakopanego zachować charakter swoisty, temu bowiem, co się dotychczas na polu zabudowania Zakopanego już stało, zaradzić się nie da“.

Pomiędzy dalszemi ogólnemi postulatami stawia dr. Pawlikowski potrzebę planu regulacyjnego, któryby przewidywał na przestrzeni Zakopanego cały szereg przestrzeni wolnych od zabudowania, uważa on bowiem, że w Zakopanem nie można się ograniczyć do zakładania jednego parku, — Zakopane całe powinno być jednym dużym parkiem — zrobić to stosunkowo łatwo przez wykupno najrozmaitszych drobnych skrawków gruntu, powstałych przy przeprowadzeniu planu regulacyjnego i zakładanie na nich skwerów.

Poza tym pozostaje do przeprowadzenia budowa kurhauzu, któryby mógł się stać ośrodkiem życia towarzyskiego i umysłowego. Zrobić to można drogą kooperatywy.

Potrzebie parku zapobiegnie prócz tego doprowadzenie do porządku ścieżek na Antolówce, drogi pod reglami, ścieżek w dolinach, budowa drogi na Gubałówkę, przez co jeszcze podniosłoby się znaczenie tejże, jako dzielnicy specjalnie sanatoryjalnej — przeprowadzić to wszystko stosunkowo łatwo drogą porozumienia czy to z właścicielami gruntów, czy Towarzystwem Tatrzańskiem, którego działalność w kierunku robienia dróg w Tatrach samych ograniczyć się powinna do minimum a skierować się właśnie w kierunku opieki nad najbliższemi Zakopanemu drogami i ścieżkami.

Wśród warunków zdrowotnych Zakopanego stawia dr. Czaplicki na pierwszym miejscu rozprawienie sieci wodociągowej po całym Zakopanem i przeprowadzenie kanalizacji. Pociąga to za sobą co prawda znaczne koszty a stosunkowo bardzo słabo się rentuje — jednakże jest rzeczą nieodzowną dla rozwoju Zakopanego.

Dopóki kanalizacji nie będzie, trzeba przynajmniej pilnować, by ustawa z roku 1910 nie była tylko ustawą papierową, lecz by w Zakopanem weszła w życie jak najprędzej, a raczej przestrzegana była. Przestrzegać również trzeba, by powietrza czystego w Zakopanem było jak najwięcej, przyczyni się do tego niewątpliwie typ miasta-ogrodu, zapobiega-

nie urządzeniom prywatnym instalacji elektrycznych pędzonych motorami opalanemi ropą. Kontrola nad środkami spożywczeimi leży w granicach działalności sekcyj.

Z pomiędzy potrzeb Zakopanego na polu turystyki letniej i zimowej podnosi p. Zaruski potrzebę odpowiednich połączeń kolejowych, urządzenie na dworcu garderoby dla tych, którzy tylko na jeden dzień przyjeżdżają dla celów turystycznych do Zakopanego, potrzebę szybszego połączenia z Morskiem Okiem, doliną Kościeliską i t. d. Dalej następuje potrzeba domu turystycznego w Zakopanem, połączenia telefonicznego z Halą Gąsienicową i doliną Pięciu Stawów Polskich, stacyi koni wierzchowych czy mułków dla słabszych i chorych, chcących się dostać w góry. Sport zimowy wymaga budowy toru bobsleighowego, toru saneczkowego, terenu jazdy wólkami, ślizgawki, wypożyczalni nart itd.

To są w zarysie główne potrzeby Zakopanego chwili bieżącej po za oświetleniem elektrycznem, nad którym pracuje komisya ankiety. Przeprowadzenie ich wymagać będzie niewątpliwie wiele pracy i poświęcenia ze strony ludzi pracujących w Sekcji Przyjaciół Zakopanego. Przyszłość potrzeb takich wyłoni jeszcze więcej. Z chwilą wejścia w życie statutu, potrzebnego jeszcze zatwierdzenia i Walnego Zgromadzenia Członków Towarzystwa Tatrzańskiego i Namiestnictwa rozpocznie się gorączkowa praca, dyktowana nie żadnemi względami osobistymi, ale prawdziwą, głęboko odczuta troską o przyszłość Zakopanego*).

Emil Niebrój.

Z Krajowego Związku Turystycznego.

Prezydium Krajowego Związku Turystycznego pragnąc zachęcić szersze sfery społeczeństwa do współdziałania w akcji około podniesienia ruchu obcych do Galicyi rozesało w kilku tysiącach egzemplarzach odezwę, z której zamieszczamy następujące ustępy:

„Piękny jest nasz kraj! — żyzne równiny na zachodzie i wschodzie, wspaniałe łańcuch gór od zachodniego Beskidu aż do wschodniej Czarnohory, o sceneryi bądź romantycznej, bądź dzikiej i groźnej, źródła lecznicze cenne w uroczych uzdrowiskach trybskające, — bogate skarby w łonie ziemi ukryte, częścią już z dawien dawna z korzyścią dla kraju wyzyskiwane,

*) Chwilowo organizacją Sekcji, jednaniem jej członków zajmują się pp. Wojciech Brzega, dr. Zdzisław Czaplicki, dr. Józef Diehl, Maryan Heitzmann, Władysław Orkan, Maryusz Zaruski i dr. Józef Zychoi. Po zatwierdzeniu statutu na Walnem Zgromadzeniu zostanie wybrany Zarząd Sekcji, składający się nie tylko z ludzi mieszkających w Zakopanem, przez co kontrola nad pracą Sekcji spoczywać będzie ciągle w ręku wszystkich członków, a nie tylko miejscowych. Wkładka do Sekcji na rok bieżący oznaczona została w wysokości 1 korony.

BENZ

FILIE: w Krakowie, Grand Hotel
we Lwowie, ul. Kochanowskiego 4

Telefon
Nr. 1026

Dom
Schumana.

Oddział dla samochodów:

SAMOCHODY LUKSUSOWE,
" OSOBOWE,
" CIĘŻAROWE,
OMNIBUSY i t. d. i t. d.

Oddział dla motorów stałych:

dla celów przemysł. i urządzeń światła.
Motory ssąco-gazowe Diesell'a. □ Urządzenia kinematogr.
Rynek gł. 43, w Krakowie.

częścią oczekujące racjonalnej odbudowy, podwalina przyszłego rozwoju, bogactwa i kultury kraju — przeszłości pomniki, pamiątki dawnej świetności, skarby sztuki i t. d. Wszystko jest, niczego nie braknie, chyba tylko wzmrożonej energii do dalszej wytwórczej pracy. Kraj nasz, to znakomite pole do kształcenia się własnych obywateli — godzien jest też niewątpliwie, aby go obcy poznali — śmiało też współzawodniczyć może z krajami zachodu.

Ruch turystyczny obcych, to rzecz poważna, energicznego poparcia wymagająca: obcy przybywszy poznać nasz kraj nauczą się go cenić, jak na to zasługuje, Pomniki historyczne przeniosą ich w przeszłość odległą i zaświadcza o naszej działalności kulturalnej w biegu wieków: powróciwszy do swych ognisk domowych obcy turyści opowiedzą swoim, co widzieli, sprostują fałszywe o naszym kraju pojęcia — częstokroć celowo na naszą niekorzyść szerzone — oto korzyść moralna.

Obcy turysta jednak pozostawi także grosz z zagranicy przywieziony w naszym kraju i tym sposobem przyczyni się do jego wzbogacenia: zarobi jednostka, skorzysta gmina, miasto, kraj — a grosz ten wcale nie do pogardzenia.

Według obliczeń przybliżonych wynosi obecnie zysk Galicyi przysporzony przez turystów zakrajowych rocznie około 10.000.000 kor.: sam Kraków gościł u siebie w ciągu roku 1911 okragło 100.000 obcych, między nimi około 40.000 z poza granic państwa, a przyczynek ich na korzyść bilansu gospodarczego miasta zaznaczył się kwotą co najmniej 20.000.000 K.

Krajowego Związku turystycznego zadaniem jest popieranie ruchu obcych dla kraju, objaśnienia ich w formie przystępnej zwięzłej a przyjemnej w obcych językach o wszystkim, co widzenia godne. Związku rzeczą jest poważną i uczciwą reklamą zachęcać obcych do zwiedzania naszego kraju, starać się o uwygodnienie i uprzyjemnienie im pobytu, udzielać potrzebnych w tej mierze wskazówek, zbiorowe wycieczki obcych otaczać rzetelną troską i światłą opieką, ułatwiać obcym jak najlepsze wykorzystanie czasu pobytu między nami i t. d.

Biuro kolejowe i informacyjne w pierwszorzędnym punkcie miasta pomieszczone, przez Związek nasz znacznym sumptem utrzymywane, 12, jak dotąd, wydawnictw przewodnikowych ozdobnych, w języku polskim, niemieckim, francuskim, angielskim w ogólnej liczbie 53.000 egzemplarzy, cały szereg artykułów turystycznych, zwykle bogato ilustrowanych pióra powołanego, pomieszczone w pierwszorzędnym czasopiśmie illustrowanych Europy i Ameryki — bogate materiały zebrane i nieprzerwanie uzupełniane, turystryki, pomników historycznych i sztuki się dotyczące, zbiór zdjęć fotograficznych i kinematograficznych z całego kraju do postanowionych już publikacji w formie broszur, przewodników, albumów, widokówek, poważnych reklamowych artykułów w czasopiśmie ob-

cych i t. d. — wszystko to świadczy o dotychczasowej energicznej, celu świadomej, duchem patriotycznym przejętej działalności Związku, tylko granicami przez budżet roczny zakreślonymi miarkowanej i powstrzymanej.

Jest to dowodem wzmagającego się zainteresowania obcych naszym krajem i zmiany zapatrywań o stopniu naszej kultury, że zjazdy naukowe i fachowe z całego państwa a i kongresy światowe coraz częściej odbywają się w murach naszych miast. I tu działalność Związku naszego okazała się skuteczną, a nawet wybitną.

Lecz działalność nasza wymaga znacznych funduszy i wszechstronnego poparcia, liczba zaś członków naszego Związku jest dotąd nader skromna w porównaniu z liczbą członków innych równorzędnych Związków w państwie.

Odezwa Związku kończy się apelem o obywatelskie współdziałanie w akcji dla sławy i dobrobytu kraju i każdej jego części pożytecznej.

Nowy statut komisji klimatycznej.

Z nadmierną rozważą, bo aż w cztery lata po ogłoszeniu nowej ustawy z dnia 11. października 1908, „urządzającej stosunki zdrojowisk i uzdrowisk w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem“, wypracowała ostatecznie nasza Komisya klimatyczna projekt nowego statutu. Wytyczne kierunki tej zmiany podaliśmy już w naszym czasopiśmie w r. 1910 — i wtedy wydrukowaliśmy stary statut — do tej chwili jeszcze nas obowiązujący i nową ustawę zdrojową z r. 1908, w której ramach mieścić się musi projekt nowego statutu. Ponieważ jednak — na szczęście — ramy te są dosyć obszerne, pomieszczono w nich wszystko, czego zdrowy postęp u.drowiska wymaga.

Ponieważ sprawa ta obchodzi nie tylko mieszkańców Zakopanego, ale i ogół nami się opiekujący, podamy tutaj projekt nowego statutu w całości ze szczególnem uwzględnieniem i omówieniem zmian teraz wprowadzonych.

Projekt ten jest owocem długiej i sumiennej pracy Komitetu z łona Komisji w tym celu wybranego. Prócz starego statutu i ustawy zdrojowej, wzięto sobie do pomocy szereg statutów różnych zdrojowisk i uzdrowisk, porobiono rachunkowe zestawienia z różnych działów dochodów Komisji i uwzględniając przy każdej nowej zmianie miejscowe warunki, opracowano rzecz całą poważnie, z przewodnią myślą najszerszego rozwoju naszego uzdrowiska.

Projekt ten, przygotowany przez ów Komitet, był przedmiotem dyskusji na trzech pełnych posiedzeniach Komisji klimatycznej, która go wreszcie

Tylko

8.000 K.

kosztuje samochód **LAURIN & KLEMENT**, 12/14 HP. 4 cylindr, 4 szybkości w przód i jedna w tył, koła 760/90, 4 siedzeń, dach, 3 latarnie, generator, trąba z wężem, blacha ochronna między stopniami. Inne typy: 18, 20/25, 25/32, 40/45 HP. — poleca:

Auto Central Garage „Star“ Kraków XII (Zwierzyniec) ul. Lelewela 1. 3.
Telefon Nr. 1500.

Tamże Skład wszelkich przyborów. — Stock Semperit. — Kupna okazyjne. — Wynajem samochodów.

i ostatecznie dnia 9. października b. r. uchwaliła. Ale to jeszcze nie koniec.

Pójdzie on teraz do Lwowa, do Wydziału krajowego, który go ma przyjąć i zatwierdzić w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem; gdy to zatwierdzenie uzyska, ukaze się w Dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych i z tą chwilą dopiero obowiązywać nas będzie.

PROJEKT STATUTU

uzdrowiska w Zakopanem na mocy ustawy zdrojowej z dnia 11 października 1908 r. Dz. u. kr. m. 133 uchwalony na posiedzeniu Komisji klimatycznej w dniu 9 października 1912 r.

§ 1.

Na mocy zezwolenia, udzielonego rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z 3 października 1885 r. L. 60.205 zostało utworzone uzdrowisko (stacya klimatyczna) w Zakopanem.

§ 2.

Stacya klimatyczna obejmuje administracyjną gminę Zakopane z wyłączeniem przysiółka Olcza.

§ 3.

Organami stacyi klimatycznej są:

- a) Komisya klimatyczna.
- b) Lekarz stacyi klimatycznej.

§ 4.

W skład Komisji klimatycznej wchodzi:

- a) dwaj delegaci c. k. Namiestnictwa,
- b) dwaj delegaci Wydziału krajowego,
- c) naczelnik gminy Zakopane,
- d) dwaj delegaci Rady gminnej w Zakopanem,
- e) dwaj delegaci lekarzy stale w Zakopanem mieszkających i tutaj do praktyki uprawnionych,
- f) dwaj delegaci Towarzystwa tatrzańskiego,
- g) lekarz klimatyczny,
- h) delegat gości,
- i) delegat dworu kuźnickiego,
- k) delegat Krajowego Związku turystycznego,
- l) delegat Krajowego Związku zdrojowisk i uzdrowisk,
- m) delegat Gremium właścicieli hoteli i pensyonatów.

§ 5.

Delegaci c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego urzędują przez trzy lata, o ile wcześniej nie będą odwołani przez władzę, która ich wyznaczyła.

§ 6.

Jeżeli naczelnik gminy z powodu urzędowej przeszkody nie może wziąć udziału w posiedzeniu, wchodzi w jego prawa jako członka Komisji klimatycznej jego ustawowy zastępca.

§ 7.

Delegatów Rady gminnej w Zakopanem wybiera ta Rada z pośród swoich członków. Delegat Rady gminnej przestaje jednak być członkiem Komisji klimatycznej z wygaśnięciem jego mandatu do Rady gminnej. Wówczas wybiera Rada gminna nowego delegata.

§ 8.

Na wypadek rozwiązania Rady gminnej (§ 109 ust. gm.) wchodzi w skład komisji klimatycznej zamiast naczelnika gminy komisarz rządowy, a w razie przeszkody jego zastępca, zamiast delegatów zaś Rady gminnej delegaci tymczasowego zarządu gminnego, przez ten Zarząd z jego grona wybrani.

§ 9.

Delegatów lekarzy ad § 4 e) wybiera się na trzy lata, delegata gości na rok.

Wybór delegata gości odbywać się ma co roku w pierwszej połowie lipca.

W celu wyboru delegatów lekarzy sporządza przewodniczący Komisji klimatycznej listę uprawnionych do wyboru lekarzy w Zakopanem stale mieszkających i do wykonywania praktyki uprawnionych i wklada tę listę w kancelaryi komisji na czas 14 dni do wolnego przeglądu ogłaszając o tem równocześnie w obrębie stacyi klimatycznej za pomocą pisemnych obwieszczeń a to z oznaczeniem 8-mio dniowego terminu reklamacyjnego, w ciągu którego wolno przeciw ułożeniu listy wnosić reklamacje do przewodniczącego komisji klimatycznej.

Wniesione reklamacje rozstrzyga ostatecznie osobna komisya reklamacyjna, składająca się z przewodniczącego komisji klimatycznej jako przewodniczącego i z dwóch przez komisję klimatyczną wybranych z jej grona członków.

Stosownie do uchwał komisji reklamacyjnej przewodniczący komisji klimatycznej prostuje i uzupełnia listę.

Przy wyborze delegatów lekarzy mają prawo czynnego wyboru tylko ci lekarze, którzy są umieszczeni na liście uprawnionych do wyboru.

Przy wyborze delegata gości, mają czynne prawo wyboru wszyscy ci goście, którzy w tym roku kalendarzowym, w którym wybór się odbywa, opłacili pełną takse sezonową według § 20 punkt c) niniejszego statutu i z uiszczenia tej taksy wykażą się w dniu wyboru przed komisją wyborczą pokwitowaniem. Wybór delegatów lekarzy i delegata gości, rozpisuje przewodniczący komisji klimatycznej za pomocą pisemnych obwieszczeń w obrębie stacyi klimatycznej, podając w nich dzień i lokal wyboru, czas przez który głosowanie będzie się odbywać, tudzież ilość mających się wybrać delegatów.

Wybór odbywa się pod przewodnictwem przewodniczącego komisji klimatycznej, który do pomocy przybiera sobie dwóch uprawnionych wyborców.

Telefon 330.

Telefon 330.

≡ A. HAWĘŁKA ≡

C. K. DOSTAWCA DWORÓW

poleca:

Kawior niesolony, Szynka westfalska, Łosoś świeży, Bulion, Kapłony styryjskie, Alberty angielskie, Piou Piou, Marmelady ang., Jamés, Herbata Rangala, znakomity Porter ang., wytrawne Wino Wermuth, Wino pomarańczowe, Starka litewska, Wino francuskie i Bordeaux.

Firma urządza zimne bufety, podania weselne, bankiety na prowincyi. — Cenniki na żądanie gratis.

Uprawnieni do wyboru delegatów lekarze i goście głosować mogą tylko osobiście. — Głosowanie, zapisywanie głosów i obliczanie głosów odbywać się ma w sposób określony w §§ 23, 24, 25, ordynacyi wyborczej gminnej.

Po upływie czasu, przez który według obwieszczenia miało się odbywać głosowanie i gdy już nikt więcej z uprawnionych nie zgłosi się do oddania głosu, zarządzone być ma zamknięcie głosowania. — Za wybranych uznani być mają ci, którzy otrzymali względnie największą ilość głosów.

Protesty przeciwko tym wyborom nie wstrzymują pełnienia urzędu przez wybranego, a mają być wniesione w dniach 8-miu do c. k. Namiestnictwa przez komisję klimatyczną.

§ 10.

Delegatów Towarzystwa tatrzańskiego, Krajowego Związku turystycznego, Krajowego Związku Zdrojowisk i Uzdrowisk i Gremium właścicieli hoteli i pensjonatów wybierają wydziały tych Towarzystw na podstawie swoich statutów na przeciąg lat trzech.

Delegata dworu kuźnickiego wyznacza właściciel na przeciąg lat trzech.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wiadomości bieżące.

Liczba gości, którzy bawią względnie bawili w Zakopanem od 1-go stycznia b. r. wynosi 11,574 osób.

Z Sekcji Narciarskiej Tow. Tatrzańskiego komunikują nam: Schroniska Sekcji na Hali Pyszej i w Dol. Chochotowskiej również schronisko Tow. Tatrzańskiego na Hali Gącienicowej, będące w zimie pod zarządem Sekcji, zostały zaopatrzone w opał na zimę. Klucze od schronisk wydawane są za kaucją 10 K. w willi „Krywań“, Ogrodowa 5. Staraniem Sekcji wyznaczona została nowa droga narciarska z Hali pod Uptązem do restauracyi w Dol. Kościeliskiej. Znaki czerwone. W ten sposób ustalony został szlak narciarski wysokogorski z Zakopanego przez Czerwone Wierchy do Dol. Kościeliskiej. Ostatnia jego część, ta mianowicie, która zaopatrzona została w czerwone znaki była dotychczas uciążliwą do przebycia z powodu łatwości zbłądzenia wśród gęstego lasu.

Pociągi kolejowe mamy przecież trochę lepsze. Pociąg ranny, wychodzący z Krakowa zaraz po godzinie 9-tej ma połączenie ze Lwowem i Wiedniem, a z Warszawą nawet za pomocą bezpośredniego przechodzącego wozu I. i II. klasy. Żaden natomiast pociąg z Zakopanego odchodzący nie ma bezpośredniego połączenia z Warszawą.

Pociąg ranny, odchodzący z Zakopanego o godzinie 8 min. 15 ma połączenie w Krakowie do Lwowa i Wiednia. Gdyby tak skrócić czas jazdy przynajmniej przy pociągach idących z Krakowa wprost do Zakopanego i z powrotem (t. j. z Krakowa wyjazd o godzinie 3 min. 45 po południu, przyjazd do Zakopanego o godzinie 9 min. 57 wieczorem i wyjazd z Zakopanego o godzinie 8 min. 15 rano, przyjazd do Krakowa o godzinie 2 po południu), które niepotrzebnie odpoczywają na wszystkich nawet najmniejszych stacyach i przystankach, — gdyby tak pociąg wychodzący 3 minuty po godzinie 10-tej wieczorem wypuszczać stąd później, gdyby tak jeszcze dokładniej oczyszczać wagony, gdyby tak zaopatrzyć stację zakopiańską w krzesło dla przenoszenia chorych, gdyby tak dodać przy pociągach nocnych wagon sypialny, a przy dziennych wóz restauracyjny, gdyby tak przenieść całą stację gdzieś ku Poroninowi, a na razie przynajmniej przenieść ogrzewalnię na drugą stronę stacji, — to moglibyśmy wierzyć, że żyjemy rzeczywiście w pierwszym polskim uzdrowisku.

Komisja budżetowa, wybrana z łona Komisji klimatycznej dla wymierzenia opłat od przemysłowców, hoteli, pensjonatów i dorózek za rok bieżący, na rzecz funduszu klimatycznego, rozpoczęła swą pracę, a projekt tego wymiaru będzie jeszcze przedmiotem dyskusyi pełnej Komisyi, która go w pierwszych dniach listopada zatwierdzi.

Sezon zimowy się zbliża. Pociągi zwożą już po trochu gości — widać ich po ulicach i sklepach — oglądają wille, szukają mieszkań po pensjonatach. Zgłoszeń podobno jest wiele, mamy zatem nadzieję, że sezon dopisze.

Dorózkarze dają stale powód do skarg i narzekań. Zgłosiło się do nas w tych dniach kilka osób ze słusznym zażaleniem, że przy wieczornym pociągu, przychodzącym tutaj o godzinie 9 min. 57 nie ma z reguły zupełnie dorózek, a przyjezdni, obładowani pakunkami, skazani są wobec tego po nocy piechotą dążyć do miasta. A cóż mają robić ci, którzy przyjadą z dziećmi i kuframi? Zanim regulamin, o którego wprowadzenie stale się upominamy, zostanie uchwalony i wejdzie w życie, powinny postarać się władze miejscowe, by stale pewna ilość dorózek czekała na gości przy każdym, a w szczególności wieczornym pociągu.

Zapowiedzi sezonu zimowego. Z zachodnich prowincyi austriackich otrzymuje Krajowy Związek Turystyczny liczne ogłoszenia, prospekty, broszurki itd. o przygotowaniach do zimowego sezonu sportowego.

Cały szereg miejscowości w Styryi, krajach alpejskich i sudeckich, które dotąd stały pustką w czasie miesięcy zimowych, postarał się o urządzenie torów saneczkowych i lodowych, otwiera na zimę specjalne schroniska, urządza zabawy i zawody sportowe, a zarządy miejskie z całą gotowością spieszą temu ruchowi z pomocą. Gmina wiedeńska np. ogłosiła już przepisy o transporcie nart i saneczek, które tramwaj przewozi bezpłatnie.

Krajowy Związek Turystyczny zwraca uwagę Zarządów zdrojowych, Zwierzchności gminnych, właścicieli hoteli i pensjonatów na konieczność rozwinięcia ruchu wycieczkowego i sportowego w naszych letniskach, zwłaszcza w podgórskich, posiadających doskonałe warunki dla wytworzenia sezonu zimowego. Wszelkie inwestycje opłacą się właścicielom doskonale, a Związek chętnie popieszy z pomocą w sprawach ulepszenia komunikacyi kolejowej, reklamy w większych miastach kraju i za granicą, urządzaniu kursów narciarskich, kształceniu przewodników itd.

Sympatye dla sportów zimowych są w naszym kraju już rozbudzone, jest tedy rzeczą interesowanych gmin i właścicieli, aby piękny i zdrowy ten ruch przybrał u nas podobne rozmiary i przyniósł takie korzyści gospodarcze, jak to ma miejsce choćby w sąsiednich okolicach Bielska i Białej, ściągających na każdą niedzielę i święto istotnie tysiączne rzesze obcych turystów.

NADESŁANE.

MAGAZYN FUTER
Stanisława Wrońskiego Synów
 Kraków, Plac Szczepański Nr. 2
 poleca futra w wielkim wyborze.
 PIERWSZORZĘDNA PRACOWNIA.

Nauczycielka

z dyplomem studyów zagranicą, udziela lekcji języka francuskiego.

Adres: ul. Marszałkowska willa Dra Wieselmana
Janina Juckiewicz.

Można zastać od godziny 2-giej do 4-tej po południu.

Wdowa po właścicielu ziemskim

poszukuje posady w Zakopanem:
towarzyski, opiekunki lub zarządzającej.

Wiadomość: p. Łubiński, Ogrodowa 7.

Zakopane, ul. Kościeliska willa „Orla“.

Pensjonat St. Węclewskiej

przeniesiony z willi Warty.

Pokoje wygodne, słoneczne z widokiem na góry,
z werandami oszklonemi.

Ceny umiarkowane.

Ceny umiarkowane.

DOM KOMISOWY

pod firmą

A. MODLIŃSKI i SP.

przeniesiony został

do lokalu Banku w „Bazarze polskim“.

Tel. N. 67.

Pośredniczy w kupnie i sprzedaży domów i terenów. — Wyrabia wizę paszportów i legalizację dokumentów. — Przyjmuje prenumeratę pism i ogłoszenia. — Sprzedaje węgiel hurtownie. — Udziela informacji bezpłatnie w sprawach dotyczących Zakopanego i innych.

Nowa taryfa doróżkarska.

I. Zakopane dzieli się na dwa obwody, czyli okręgi.

A. I. obwód to środek Zakopanego: od pomnika Chałubińskiego do szpitala, do końca ulicy Kościeliskiej i do pie-

karni na Kasprusiach, — a do niego wlicza się wszystkie domy po obu stronach tych ulic położone, jakoteż domy położone przy ulicach i przecznicach, z tych głównych ulic wychodzących.

B. 2. obwód to obszar Zakopanego, poza I. obwodem aż do granic Stacji klimatycznej statutom jej określonych, (osobno uwzględnia taryfa wycieczki).

II. Ceny oznaczono zasadniczo trzy, t. j. 1) dla wózków jednokonnnych, 2) powozików jednokonnnych i wózków dwukonnnych i 3) dla powozów dwukonnnych.

III. Za czas nocny uważa się: od 1 października do końca lutego czas od 6-tej wieczorem do 6-tej rano, od 1 marca do końca września czas od 10-tej wieczorem do 6-tej rano. Za jazdę w nocy dopłaca się do taryfy 20 hal.

Przy sankach i wózkach ma woźnica w zimie mieć latarkę na piersiach.

IV. Przy jeździe „na czas“ nie uwzględnia się podziału na okręgi. 10 minut czekania nie ulega opłacie, czas nie dochodzący 15 minut liczy się za 15 minut tak jazdy jak czekania.

Za każdy większy pakunek ponad 50 kilo opłaca się 30 h.

V. Sanki zwykle mają takse furki, sanki wyścielane z futrzanym fartuchem jak powozy.

VI. Jazda na dworzec ulega zwykłej opłacie. — Jazda z dworca ulega tej samej opłacie w dzień i w nocy.

ZA JAZDĘ

	Furka 1-konna		Powozik 1-konny lub furka 2-konna		Powóz 2-konny	
	K	h	K	h	K	h
I. a) W jednym obwodzie — kurs	—	50	—	70	1	20
b) Z jednego obwodu do drugiego — kurs	—	70	1	—	1	80
II. Z dworca do I. obwodu	—	70	1	—	1	80
Z dworca do II. obwodu	1	—	1	80	2	50
III. Jazda na czas, za każdy kwadrans jazdy lub czekania	—	50	—	70	1	20
IV. Wycieczki: 1) Kuźnice, Jaszczurówka, Leśniarka, Olcza, Strążyska tam lub z powrotem	1	40	2	—	3	20
z czekaniem 1-godz. i z powrotem	2	—	3	—	4	—
2) Sanatorium, Poronin tam lub z powrotem	1	80	2	50	3	80
z czekaniem 1-godz. i z powrotem	2	50	3	50	5	—
3) Kościeliska tam i z powrotem z 3-g. czekaniem a) do restauracji b) do Pisanej	5	—	7	—	12	—
4) Wodospady tam lub z powrot. Tam i z powrotem 1 dnia	6	—	9	—	14	—
5) Morskie Oko tam lub z powrot. Tam i z powrotem 1 dnia	8	—	12	—	16	—
6) Dolina Chochołowska tam i z powrotem 1 dnia (do Starobociańskiej).	10	—	14	—	18	—
7) Nowy Targ tam i z powrotem 1 dnia	10	—	16	—	20	—
	12	—	18	—	24	—
	12	—	18	—	24	—
	6	—	9	—	14	—

UWAGI: Rogatki należą do gościa.

Inne miejscowości, według umowy.

Furka 1-konna i powóz 1-konny mają obowiązek wziąć w miejscu 3 osoby dorosłe, na wycieczki zaś 2 osoby dorosłe i 1 dziecko.

Furka 2-konna i powóz 2-konny mają obowiązek wziąć 4 osoby.

Dwoje dzieci liczy się za jedną dorosłą osobę.

ZAKOPANE.

Willa „JUTRZENKA“

ul. Krupówki

•Pensjonat Bogdaniowej

(przeniesiony z willi „Pepity“).

Dom oddalony o 200 m. od ulicy (brak kurzu), wśród dużego ogrodu, z wspaniałym widokiem na całe pasmo Tatr.

Willa urządzona z komfortem, wedle wymogów higienicznych — świeżo odnowiona i zaopatrzona na zimę. Wystawa pokoi słoneczna. Werandy, balkony. Kurytarze opalane. Łazienka.

Kuchnia wykwintna.

Ceny en pension 7—11 koron na dobę.

LISTA GOŚCI

od dnia 9 do 22 października 1912 r.

Andruszkiewicz Marya	Mińska gub.	Warszawianka
Berall Berta	Seretto	Krupówki 39
Brunicki bar. Julian	Podhorce	H. Stamary
Ciołkowski Władysław	Kraków	Pod Bratkami
Chrzanowski Napoleon z żoną	Poznań	Podlasie
Chociajowa Marya	Kraków	Marya
Czarkowski Bolesław z rodz.	Zakopane	Kasprusie 22
Czartoryska Marya	Warszawa	Skibówki 1
Dąbkowski Roman	Warszawa	Gierlach
Dąbrowski Władysław	Warszawa	Warszawianka
Delikowski Janusz z żoną	Kraków	Szopenówka
Elsenberg Eugeniusz Romuald	Kraków	Staszczkówka
Friedberg Jan z rodz.	Lwów	Kasprusie 26
Galasiewicz Celestyn	Lwów	Żubień
Gołubkowa Eugenia	Rosya	Warszawianka
Gołębska Helena	Szumłany	Piotrkowianka
Gogel Natalia z synem	Dorpad	Zacizze
Grün Jan	Król. Polskie	Dworek
Grzybowski Franciszek	Kraków	Staszczkówka
Hordyński Otmar z żoną	Radymno	H. Morskie Oko
Janczewska Jadwiga	Król. Polskie	Nosal
Janczewska Jadwiga	Mińsk	Nosal
Jasieńska Albertyna	Suprańówka	Krupówki 99
Jorasowa Jadwiga z dziećmi	Łódź	Sienkiewicza 3
Konczykowski Stanisław	Warszawa	Warszawianka
Laskówna Michalina	Ciężkowice	Królewińska
Lakmuntowa Marya	Litwa	Warszawianka
Laupin Antonina	Warszawa	H. Morskie Oko
Lewiecki Konstanty	Poznań	Nosal
Lehrfreund Dr. Michał	Kraków	Warszawianka
Lityński Michał z żoną	Lwów	H. Morskie Oko
Lissy Juliusz	Wiedeń	H. Morskie Oko
Linoenau Marya	Gub. Radoms.	Przecznica 15
Łusakowski Władysław	Zakopane	Zagórze
Mazurkiewicz Aleksander	Mińsk	Pomoc Bratnia
Maryańska Stefania	Koszlaki	Krupówki 99
Melzer Hedda	Lwów	Szałas
Mleczek Jan	Warszawa	Warszawianka
Minkiewicz Henryk z żoną	Kraków	Przecznica 11
Mikiewicz Jan	Król. Polskie	Pod Sobieskim
Mimońska Hanna	Wilno	Ogrodowa 4
Morawska Irena	Warszawa	Krupówki 39
Nalepa Jan	Kraków	Piotrkowianka
Niemczynowicz Marian	Wilno	Pomoc Bratnia
Niemczynowicz Mieczysław	Rosya	Ogrodowa 4
Paciorkowska Hanna	Gruszczyce	Dora
Pieniążek Odrowąż Czesł. z rod.	Kraków	Zygmuntówka
Raczyńska Walentyna	Kraków	Klaszt. SS. Serc.

Szuberla Dr. Jakób z rodz.
Szirarz Bernard
Szlifirska Helena
Uziembło Adam

Mińsk
Monachium
Końskie
Zakopane

Liliana
Krupówki 51
Wanda
Staszczkówka

Zakład wodoleczniczy

Dra Andrzeja Chramca

TOW. AKC.

otwarty cały rok.

Pracownia lekarska wyposażona we wszystkie przyrządy do leczenia fizykalno-ektrycznego.

Sala gimnastyczna systemu Zandera. — Gimnastyka na wolnym powietrzu i kąpiele powietrzne. — Kąpiele borowinowe, elektryczne, gazowe i solankowe. Masaż. — Elektryzacja. — Obszerna leźnia.

Dr Chramiec ordynuje od 8 do 11-tej.

Łazienki dla dochodzących otwarte od 8-ej rano do 6-jej wieczór.

Wajntert ks. Stanisław Jan
Wajda Dr. Franciszek
Wimutówna Helena
Wiktor Jan
Wojnarówna Genowefa

Kraków
Kraków
Kraków
Radomyśl
Kraków

Jordanówka
Warszawianka
Pomoc Bratnia
Leliwa
Kasprusie 18

„AUTO-PALAIS“

W. Ripper w Krakowie, przy placu Szczepańskim l. 2. Telf. nr. 460

trzyma na składzie wielki wybór przyborów automobilowych, stok pneumatyków, przyborów do sportów zimowych i letnich, jak hokeja, tennisu, piłki nożnej etc. etc.

Wylączne zastępstwo automobilów austr. firmy: Puch w Gracu

„GARAGE“

na 40 wozów z warsztatami reperacyjnymi zaopatrzone najnowszymi maszynami precyzyjnymi, skład benzyny i oliwy, przy ul. Smoleńskiej l. 31. Nr. telefonu 107.

Raciborski Piotr
Roszkowska Jadwiga
Rzymowski Jan
Sawczuk Kajetan
Sadowski Józef
Sadowski Konrad
Stebelska Stanisława z córką
Stecka Marya
Schatzker Emil
Szpirt Polina

Warszawa
Warszawa
Warszawa
Medwedowce
Dunajów
Warszawa
Lwów
Zakopane
Lwów
Rosya

Liliana
Z. Dr. Chramca
Szałas
Pomoc Bratnia
Marya
Staszczkówka
Jordanówka
Turnia
Z. Dr. Chramca
Czarny Staw

Wojtysówna Salomea
Wojtczyński Ludomir
Xiężopolski Antoni
Zawadzka Helena
Zabłocki Zdzisław
Ziołkowska Emilia z dziećmi
Zwierzycki Roman
Zukow Iwan Iwanowicz

Kraków
Wielgolas
Rosya
Warszawa
Suwałki
Warszawa
Łódź
Rosya

Kaszelewskiego
Z. Dr. Chramca
Warszawianka
Polonia
Warszawianka
H. Morskie Oko
Marya
Marya

C. k. Urzędy i Instytucje publiczne.

Uzdrowskim zarządza Komisya klimatyczna, która rządzi się swoim statutem. W skład jej wchodzi: 3 delegatów Namieśnictwa, 3 Wydziału Krajowego, naczelnik Gminy Zakopane, 2 delegatów Rady gminnej Zakopane, 2 delegatów lekarzy praktykujących w Zakopanem względnie posiadających tutaj konc. Zakłady lecznicze, 1 Tow. Tatrzańskiego, 1 lekarz Stacyi klimat., 1 delegat gości.

Przewodniczącym Komisji klimatycznej jest delegat Namieśnictwa, który jest jednocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Biurowo Komisji klimatycznej, w którym mieści się jednocześnie **biuro meldunkowe i informacyjne**, jest otwarte od godz. 9—12 przed poł. i od 4—6 popoł. (ul. Krupówki, róg Marszałkowskiej).

C. k. Inspektor Stacyi klimatycznej i przewodniczący Komisji klimatycznej przyjmuje strony od 11—12 i od 5—6 w biurze Komisji klimatycznej.

Lekarz Stacyi klimatycznej urzęduje w biurze Komisji od 11—12.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1-go Stycznia do 31-go Grudnia.

Taksa klimatyczna wynosi: a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny złożonej przynajmniej z 3 osób, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i opłaci takse za cały pobyt, b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt niż 2 tygodnie i chce płacić tę takse co tydzień. c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny na cały sezon, kto płaci całą takse z góry i wtedy wolny on jest od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym. Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu, prowadzącym do Poronina.

Urząd gminny (ulica Rynek). Gminą Zakopane zarządza Zwierzchność gminna wybrana przez Radę gminną złożoną z 36 radnych. — Zwierzchność gminna zarządza policją gminną. — **Naczelnik gminy** przyjmuje od 9—12 i od 3—6.

C. k. Posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszówki.

Urząd parafjalny w probostwie obok kościoła otwarty dla stron od 10—12.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki otwarty od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—10, nadawanie depesz i listów poleconych odbywa się na I. piętrze od godz. 10—7; w sezonie letnim (od 1/VII—31/VIII) otwarty od 7 rano do 9 wieczór, tylko oddział poste-restante, nadawania i odbierania listów poleconych i nadawania depesz.

Urząd telegraficzny i telefoniczny otwarty od godz. 8 r. do 9 wiecz., zaś od 1/V—31/VIII od godz. 7—9; w sezonie letnim (od 1/VII—31/VIII) od godz. 7 r. do 12 w nocy. Filia na dworcze otwarta od 8—12 i od 3—6, w niedzielę wcale nie otwarta.

Lekarze stale ordynujący w Zakopanem. Zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w kłamrze oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

Dr. A. Chramiec, Dyrektor Zakł. wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, [1886 r.],

Dr. J. Gaik, 1893 r.],

Dr. J. Zychon, lek. Stac. klimat. ul. Nowotarska 31 („Szarotka“), [1899 r.],

Dr. G. Nowotny, chir. Dyr. szpital. klimat. ul. Rynek 11 [1912 r.],

Dr. E. Brzeziński, ul. Jagiellońska [1903 r.],

Dr. J. Wieselmann, ul. Marszałkowska 2 [1905 r.],

Dr. Z. Czaplicki, ul. Jagiellońska („Stefa“), [1906 r.],

Dr. W. Kraszewski, ul. Przecznicza 23 [1907 r.],

Dr. H. Wilczyński, ul. Jagiellońska („Warszawianka“), [1908 r. ordynuje od godz. 10—12.

Dr. M. Wojczyński, ul. Przecznicza 50 [1909 r.],

Dr. A. Januszkowski, willa „Nietota“ [1911 r.],

Dr. J. Różecki, ul. Krupówki „Garlach“ (1911 r.).

Dr. K. Morawski, akuszer, ul. Krupówki 39. (1911).

Dr. J. Wisłocki, dentysta-stomatolog, „Bazar polski“. (1911).

Dr. K. Beaurain, choroby nerwowe, willa „Oksza“.

Godziny ordynacyjne pp lekarzy 3—5 popoł.

W sezonie zimowym ordynuje: **Dr. E. Supiński**, ul. Jagiellońska, willa „Helena“.

Dr. K. Dłuski, dyr. Sanatorium, ordyn. w godz. popołudniowych za poprzednim telefonicznym porozumieniem się.

Dr. B. Dłuska, Sanatorium, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od 5—5½ popoł. lub za telefonicznym porozumieniem się.

Dr. Kotłowski, lekarz weterynaryi, ul. Krupówki.

Apteka i droguerye. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71; prócz tego są dwie droguerye, obie przy Krupówkach.

Masażyści i kąpielowi, oraz masażytki i kąpielowe, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów według cennika. Spis ich znajduje się w biurze lek. St. klimat. i w aptece.

Akuszerki w Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuserek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacyi klimatycznej i w Aptece.

Towarzystwa.

Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki 41.

Towarzystwo Domu zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia“, ul. Sienkiewicza i na Ciągłowie we willi „Grażyna“.

Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“, Rynek.

Towarzystwo rękodzielników „Gwiazda“, ul. Krupówki.

„Schronisko nauczycielek i nauczycieli“, ul. Chramcówki.

Towarzystwo Tatrzańskie, ul. Krupówki 14. Sekcje: Turystyczna, Narciarska, Przyrodnicza, Ludoznawcza.

Towarzystwo dobr. Św. Salomei.

Towarzystwo ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.

„Związek górali“ ul. Kościeliska (róg Kościelnej).

Kółko rolnicze, ul. Krupówki (w domu, gdzie Klimatyka).

Towarzystwo zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis-à-vis starego kościoła).

Towarzystwo „Sztuka podhalańska“ — Biblioteka publiczna.

Koło Zakopiańskie T. S. L. — (Kantor A. Modlińskiego).

Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (biuro Kom. klimat.).

Towarzystwo Muzeum im. Chałubińskiego — Muzeum im. Chałubińskiego.

Tatrzańskie ochotnicze Pogotowie ratunkowe, — biuro Tow. tatr.

Sekcja Zakopiańska Tow. lekarzy galicyjskich („Szarotka“).

Tow. udziałowe „Kilim“, Krupówki.

Czytelnie.

Czytelnia Kom. klimat. mieści się przy Tow. Biblioteki publicznej, Krupówki 41. — Bilet wstępu sezonowy 50 hal.

Czytelnia Tow. Tatrzańskiego, otwarta tylko w sezonie letnim. (Wstęp tylko dla członków).

Muzyka klimatyczna przygrywa w czasie sezonu letniego (lipiec i sierpień) od 9—11 rano i od 5—7 po południu.

Hotele, sale balowe, pensjonaty i restauracje.

Zakopane posiada 7 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko, Sokolnia), kilka restauracji i kilkadziesiąt pensjonatów.

Szkoły.

C. k Szkoła przemysłu drzewnego, ul. Krupówki.

Krajowa szkoła koronkarska, ul. Kościelna.

Czteroklasowa szkoła ludowa, ul. Nowotarska.

Nauka gimnastyki w „Sokole“ Rynek.

Szkoła tkania kilimów, ul. Krupówki.

Lecznica

Dra Gustawa Nowotnego

przedtem **Dra Jana Gawlika** przedtem

TELEFON Nr. 24.

ZAKOPANE, RYNEK L. 11

TELEFON Nr. 24.

otwarta cały rok.

Ceny: Pokój z utrzymaniem i opieką lekarską od 14 koron na dobę.

Świeżo zaprowadzono kanalizację i łazienki.

Godziny przyjęć dla chorych przychodnich codziennie od godziny 3 do 4 po południu.

AKCYJNY BANK ZWIĄZKOWY WE LWOWIE

Tel. N. 67.

AGENCYA W ZAKOPANEM

Tel. N. 67.

Zakopane — Krupówki „Bazar Polski“

Kupuje i sprzedaje monety obce i papiery wartościowe.

Inkasuje weksle i inne dokumenta.

Przyjmuje do depozytu przedmioty wartościowe.

Przyjmuje wkładki na rachunek bieżący i książeczki oszczędności.

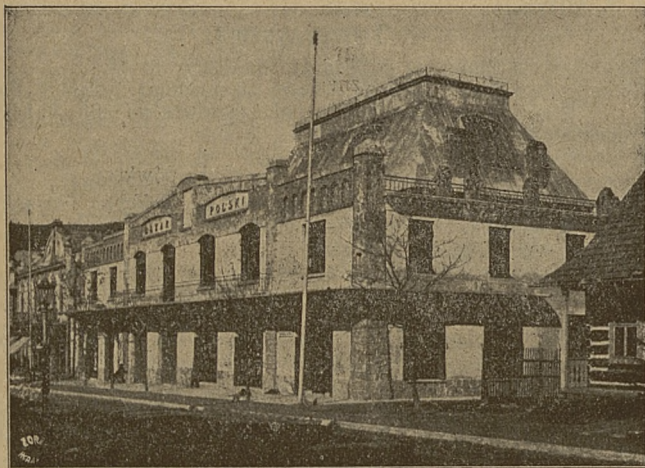
Lombarduje papiery wartościowe.

Przekazuje pieniądze do wszystkich miejscowości, w kraju i zagranicą.

Złatwia wszelkie czynności bankowe.

Godziny urzędowe od 10—1 przed poł. i od 3—5 po południu.

Spółka Handlowa : Zakopane

ulica Krupówki „BAZAR POLSKI“

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką

Filia I. ulica Kościeliska

Filia II. ulica Chramcówki

Poleca: Towary kolonialne, cukierki, pierniki, herbatniki, mąki, kasze, wędliny, konserwy i wszelkie towary spożywcze. — Wina, koniaki, rummy, likiery, rosolisy, piwo. — Porcelanę, szkło, lampy i przybory do lamp. — Naczynia kuchenne blaszane i żelazne. **Materyały piśmienne.** — Przybory do szycia, toaletowe i galanteryjne. — **Perfumy.** — **Żelazo** i wszelkie wyroby w zakresie handlu żelaznego wchodzące. — **Wyroby koszykarskie.** — **Swiece** łojowe, stearynowe i woskowe. — **Nafta, pokost, oleje, farby.** — Skład wyrobów drzewnych rzeźbionych. **Ramy.** — **Przybory turystyczne** po cenach katalogów wiedeńskich.

L. STĘPIEŃ i WŁ. HELLMANN

Pierwsza artystyczna Pracownia cyzelersko-bronzownicza oraz Zakład mechaniczny

w Zakopanem — Krupówki za Przecznicą „Willa Bachledzianka“

wykonywa w stylu zakopiańskim roboty kościelne, salonowe, nakrycia stołowe, pamiątki zakopiańskie; reperacje w zakres bronzownictwa wchodzące; złocenie, srebrzenie, niklowanie; szyldy emaliowane, pieczątki kauczukowe, monogramy, czekany, ciupagi. — Reperacje maszyn do szycia, do pisania, kasy sklepowe, broń, rowery. — Na składzie wszystkie części do wyżej wymienionych maszyn. — Wykonanie szybkie i staranne.

Pensyonat „Szalas“

zdala od ulicy.

POKOJE SŁONECZNE, TYNKOWANE. —
KANALIZACYA, WODOCIĄG, ŁAZIENKA.
KUCHNIA SMACZNA i ZDROWA

Ceny od 5 do 8 Koron.